

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 9 czerwca 2017 r.

NK-KE.431.6.2017.DP

Pan

Patryk Straus

Wójt Gminy Kamienna Góra

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 14 i 15 marca 2017 r. na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹ oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie², a także na podstawie imiennych upoważnień Wojewody Dolnośląskiego z dnia 14 lutego 2017 r. nr: NK-KE.0030.12.2017.DP oraz NK-KE.0030.13.2017.DP zespół kontrolny z Wydziału Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w składzie:

- Danuta Frydlewicz-Pierucka – inspektor wojewódzki (przewodnicząca zespołu kontrolnego),
  - Iwona Gęsiak – starszy inspektor wojewódzki,
- przeprowadził w Urzędzie Gminy Kamienna Góra z siedzibą przy al. Wojska Polskiego nr 10, 58-400 Kamienna Góra, kontrolę problemową w trybie zwykłym w przedmiocie realizacji zadań z zakresu administracji rządowej polegających na:
- prowadzeniu spraw dotyczących dowodów osobistych na podstawie ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych³ – zwanej dalej u.d.o.,
  - prowadzeniu spraw dotyczących ewidencji ludności na podstawie ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności⁴ – zwanej dalej u.e.l.,
  - realizacji zadań z zakresu rejestracji i kwalifikacji wojskowej na podstawie ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej⁵ – zwanej dalej u.p.o.o.

Kontrola została zrealizowana zgodnie z zatwierdzonym w dniu 15 grudnia 2016 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2017 r. nr NK-KE.430.5.2016.DD.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie przestrzegania przepisów:

---

¹ Dz.U. Nr 185, poz. 1092.

² Dz.U. z 2015 r. poz. 525 z późn. zm.

³ Dz.U. z 2016 r. poz. 391 z późn. zm.

⁴ Dz.U. z 2017 r. poz. 657.

⁵ Dz.U. z 2016 r. poz. 1534 z późn. zm.

1. Ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych, tj.:
- realizacja obowiązków organu gminy w zakresie wydawania dowodów osobistych,
  - udostępnianie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi.

2. Ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, tj.:
- prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych,
  - terminowość prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych,
  - wykonywanie czynności materialno-technicznych w postaci przyjęcia i zarejestrowania zgłoszeń meldunkowych,
  - wydawanie przez organ gminy zaświadczeń z rejestru mieszkańców i rejestru zamieszkania cudzoziemców,
  - terminowość załatwiania spraw dotyczących wydawania zaświadczeń z rejestru mieszkańców i rejestru zamieszkania cudzoziemców,
  - udostępnianie danych z rejestru mieszkańców i rejestru zamieszkania cudzoziemców.

3. Ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, tj.

- realizacja obowiązków dotyczących rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej oraz założenia ewidencji wojskowej,
- terminowość wykonywania obowiązków dotyczących rejestracji,
- realizacja obowiązków dotyczących kwalifikacji wojskowej,
- terminowość wykonywania obowiązków dotyczących kwalifikacji wojskowej.

Okres objęty kontrolą:

- od 1 stycznia 2016 r. do dnia kontroli w przedmiocie: dowody osobiste, ewidencja ludności,
- od 1 października 2015 r. do dnia kontroli w przedmiocie: rejestracja i kwalifikacja wojskowa.

W okresie kontrolowanym funkcję kierownika Urzędu sprawował Pan Patryk Straus – Wójt Gminy Kamienna Góra. Sprawy z kontrolowanego zakresu prowadziła Pani Ewelina Kaczmarczyk – inspektor oraz Pani Barbara Zięciak – inspektor.

Realizację przez Wójta Gminy Kamienna Góra zadań z zakresu administracji rządowej należy ocenić:

- I. negatywnie – w zakresie dowodów osobistych***
- II. pozytywnie z uchybieniami – w zakresie ewidencji ludności***
- III. pozytywnie z nieprawidłowościami – w zakresie rejestracji i kwalifikacji wojskowej***

Pismem nr NK-KE.431.6.2017.DP z dnia 7 kwietnia 2017 r. przekazano kierownikowi jednostki kontrolowanej projekt wystąpienia pokontrolnego, do którego wniesiono zastrzeżenia po upływie ustawowego terminu. Pismem z dnia 12 maja 2017 r. zastrzeżenia, zgodnie z art. 42 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej, zostały odrzucone. Wójt Gminy Kamienna Góra nie wniósł odwołania do Wojewody Dolnośląskiego. Wobec powyższego

przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne, zgodnie z dyspozycją art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej.

USTALENIA KONTROLI

DOWODY OSOBISTE

Realizacja obowiązków organu gminy w zakresie wydawania dowodów osobistych

Kontroli poddano 25 kopert dowodowych dotyczących dowodów osobistych wydanych od 1 stycznia 2016 r. o następujących seriach i numerach: CBB....., CCK ....., CCC ....., CBW....., CDS ....., CDJ ....., CDG ....., CCB ....., CDD ....., CBE ....., CCA ....., CDM ....., CCZ ....., CDV ....., CDV ....., CEE....., CDR....., CEC....., CEA....., CCG....., CDA....., CCU ....., CCK .....1, CDV....., CCC .....

Na tej podstawie ustalono, co następuje.

Wnioski o wydanie dowodu osobistego składały uprawnione osoby, zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych, w związku z § 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz sposobu i trybu postępowania w sprawie wydawania dowodów osobistych, ich utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu⁶ – zwanego dalej r.d.o. W przypadku wydawania dowodu osobistego dla osoby nieposiadającej pełnej zdolności do czynności prawnych (sześć przypadków) wniosek składał rodzic.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że do wszystkich wniosków została dołączona prawidłowa fotografia odzwierciedlająca, w sposób niebudzący uzasadnionych wątpliwości, wizerunek twarzy osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego, zgodnie z art. 29 ust. 1 u.d.o. oraz § 7 r.d.o.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że skontrolowane wnioski były kompletne. Ponadto na wszystkich wnioskach znajdowała się adnotacja urzędowa o prawidłowym sposobie ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego na podstawie dotychczasowego dowodu osobistego lub danych zawartych w dostępnych rejestrach publicznych. Wyjątek stanowił wniosek o wydanie dowodu osobistego dla..... W przedmiotowej sprawie wniosek o wydanie dowodu osobistego w imieniu osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych złożył jeden z rodziców, zgodnie z art. 25 ust. 2 u.d.o.⁷. W adnotacjach urzędowych na wniosku o wydanie dowodu pracownik przyjmujący formularz nie uzupełnił danych rodzica składającego wniosek w imieniu dziecka. Wobec powyższego oraz w związku z faktem, że złożenie wniosku o wydanie dowodu osobistego jest czynnością materialno-techniczną wykonywaną w chwili złożenia wniosku, należy stwierdzić, że bezwzględnym obowiązkiem pracownika organu jest staranne weryfikowanie kompletności złożonego wniosku oraz spełnianie stawianych przez formularz wymogów.

Trzy ze skontrolowanych kopert zawierały wnioski o wydanie dowodu osobistego z powodu uszkodzenia poprzedniego dokumentu (CDD ....., CCZ ....., CDV .....) natomiast w kopertach dowodowych ....., ... i .....

⁶ Dz.U. poz. 212.

⁷ W imieniu osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego wniosek składa rodzic, opiekun prawny lub kurator.

..... znajdowały się wnioski o wydanie dowodu osobistego z powodu utraty dowodu wraz ze zgłoszeniami utraty tego dokumentu. Zgodnie z § 18 r.d.o. posiadaczowi dowodu osobistego, który dokonał osobistego zgłoszenia w organie gminy utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego, wydaje się zaświadczenie o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego. W kopertach dowodowych stwierdzono brak zaświadczenia o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego. W tej kwestii pracownik urzędu Ewelina Kaczmarczyk wyjaśniła, że cyt.:

„Brak zaświadczeń w kopertach wynika z tego, iż wydawane są one w jednym egzemplarzu”.

Wobec powyższego należy wskazać, iż powyższa praktyka jest niezgodna z § 60 ust. 4 instrukcji kancelaryjnej będącej załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych⁸, który stanowi, że prowadzący sprawę włącza do akt sprawy podpisany egzemplarz pisma wychodzącego przeznaczony do włączenia do akt. Ponadto art. 62 ust. 3 u.d.o. stanowi, iż dokumentację związaną z dowodami osobistymi sporządzoną w formie papierowej przechowuje się zgrupowaną w kopertach dowodowych oznaczonych imieniem i nazwiskiem osoby, imieniem ojca, datą urodzenia, numerem PESEL oraz serią i numerem dowodu osobistego. Nieprzechowywanie w kopercie dowodowej zaświadczenia, o którym mowa w art. 47 ust. 5 u.d.o. stanowi naruszenie powyższych przepisów.

We wszystkich skontrolowanych sprawach dotyczących wydania nowego dowodu osobistego z powodu uszkodzenia poprzedniego dowodu osobistego (trzy wnioski) podczas czynności kontrolnych stwierdzono brak formularza zgłoszenia uszkodzenia dowodu osobistego oraz w sprawie CDD ..... i CCZ ..... brak załączonego uszkodzonego dowodu osobistego. Ponadto obydwa uszkodzone dowody osobiste zostały unieważnione nieprawidłowo, tj. w dniu odbioru nowego dowodu osobistego. Wobec powyższego wskazać należy, iż posiadacz dowodu osobistego, którego dowód osobisty został utracony lub uszkodzony, zgłasza niezwłocznie, osobiście ten fakt organowi dowolnej gminy (art. 47 ust. 1 u.d.o.⁹), który unieważnia dokument w dniu zgłoszenia (art. 50 ust. 3 pkt 1 u.d.o.¹⁰). Utratę lub uszkodzenie dowodu osobistego zgłasza się na formularzu, którego wzór określony został w załączniku nr 5 i 6 do r.d.o. Natomiast zgodnie z § 16 ust. 3 r.d.o.¹¹ do zgłoszenia uszkodzenia dowodu osobistego załącza się uszkodzony dowód osobisty, a w sytuacji zgłoszenia uszkodzenia drogą elektroniczną lub w placówce konsularnej RP za pomocą poczty lub telefaksu, dokument można przekazać również pocztą. Organ gminy lub konsul wydaje osobie, która zgłasza utratę lub uszkodzenie dowodu osobistego, zaświadczenie o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego, sporządzone

---

⁸ Dz.U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.

⁹ Posiadacz dowodu osobistego, którego dowód osobisty został utracony lub uszkodzony, zgłasza niezwłocznie, osobiście ten fakt organowi dowolnej gminy, a posiadacz dowodu osobistego przebywający poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - dowolnej placówce konsularnej Rzeczypospolitej Polskiej.

¹⁰ Unieważnienie dowodu osobistego następuje z dniem zgłoszenia do organu dowolnej gminy lub placówki konsularnej Rzeczypospolitej Polskiej utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego przez jego posiadacza lub przekazania do organu dowolnej gminy lub do placówki konsularnej Rzeczypospolitej Polskiej przez osobę trzecią znalezionej cudzego dowodu osobistego.

¹¹ Do zgłoszenia uszkodzenia dowodu osobistego załącza się uszkodzony dowód osobisty.

na podstawie zweryfikowanych danych¹². W przedmiotowych sprawach naruszone zostały przytoczone powyżej przepisy.

Ustalono, że we wszystkich przypadkach pracownik prawidłowo wprowadził do Rejestru Dowodów Osobistych informacje o nowym dokumencie. Odbiór dowodu osobistego był dokonywany osobiście w siedzibie organu gminy (art. 30 ust. 1 u.d.o.). W przypadku dowodu osobistego wydanego osobie nieposiadającej zdolności do czynności prawnych, dowód odbierał rodzic (§ 12 ust. 1 i 2 r.d.o.). Odbiór dokumentu tożsamości był potwierdzany na formularzu odbioru dowodu osobistego zgodnym z obowiązującym wzorem¹³, przez upoważnioną osobę, tj. przez samego posiadacza dokumentu, pełnomocnika legitymującego się pełnomocnictwem szczególnym do odbioru dowodu a w przypadku osób małoletnich – rodzica, zgodnie z art. 31 ust. 1 i 2 u.d.o. i § 13 ust. 1 r.d.o.

Przyczyną powstania przedmiotowych nieprawidłowości było nieprzestrzeganie procedur postępowania przez pracownika prowadzącego przedmiotowe sprawy.

[dowód: akta kontroli str.: 42-68]

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz przyjęte w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące realizacji obowiązków organu gminy w zakresie wydawania dowodów osobistych oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Wydawanie przez organ gminy zaświadczeń z Rejestru Dowodów Osobistych oraz terminowość załatwiania spraw dotyczących wydawania zaświadczeń z Rejestru Dowodów Osobistych

W informacji przekazanej przez Wójta Gminy Kamienna Góra dotyczącej liczby zdarzeń z zakresu wydawania przez organ gminy zaświadczeń z Rejestru Dowodów Osobistych wskazano, że organ wydał 3 zaświadczenia. W trakcie kontroli pracownik urzędu wyjaśnił, iż w wykazie podano nieprawidłową liczbę wydanych zaświadczeń. W okresie objętym kontrolą organ wydał jedno zaświadczenie na podstawie art. 63 ust. 1 u.d.o. W związku z powyższym odstąpiono od kontroli powyższych zagadnień.

Udostępnianie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi

W informacji przekazanej przez Wójta Gminy Kamienna Góra dotyczącej liczby zdarzeń z zakresu udostępniania danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi wskazano, że do organu wpłynęły 4 wnioski o udostępnienie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz 3 wnioski o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi. W trakcie kontroli stwierdzono, iż w okresie objętym kontrolą do organu wpłynęło 17 wniosków o udostępnienie danych, w tym 11 wniosków o udostępnienie danych w trybie jednostkowym z Rejestru Dowodów Osobistych oraz 6 wniosków o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodem osobistym. Pracownik urzędu Ewelina Kaczmarczyk wyjaśniła, iż cyt.:

---

¹² § 18 ust. 1 r.d.o.

¹³ § 13 ust. 1 r.d.o.: Odbiór dowodu osobistego potwierdza się, wpisując datę oraz składając czytelny podpis na formularzu odbioru dowodu osobistego, którego wzór stanowi załącznik nr 4 do rozporządzenia.

„rozbieżności pomiędzy wskazywanymi wyliczeniami najprawdopodobniej wynikają z wyłączonej nieuwagi podczas zliczania czynności”.

W związku z powyższym kontroli poddano 17 spraw z zakresu udostępniania danych z Rejestru Dowodów Osobistych (11 wniosków) oraz udostępnienia dokumentacji związanej z dowodami osobistymi (6 wniosków).

W trakcie kontroli ustalono, iż w 13 sprawach kompletne wnioski zostały złożone na właściwych formularzach, zgodnie z § 1 pkt 1 i 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 października 2011 r. w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi¹⁴. Na 7 wniosków udzielono odpowiedzi zgodnej z zakresem żądania wnioskodawcy i tylko w takim zakresie, w jakim wnioskodawca wykazał uprawnienia do ich otrzymania.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że w sprawie nr OS.5345.1.41.2016 wnioskodawca żądał wydania kopii koperty dowodowej, jednak złożył wniosek o udostępnienie danych w trybie jednostkowym z Rejestru Dowodów Osobistych. Pomimo to, organ nie wezwał wnioskodawcy na podstawie art. 64 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹⁵, dalej zwanej k.p.a., do uzupełnienia braków formalnych podania w postaci złożenia prawidłowego wniosku o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodem osobistym w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia podania bez rozpatrzenia. Powyższe zaniechanie stanowi naruszenie wskazanego przepisu.

W sprawie nr OS.I.5345.1.47.2016 wniosek złożony został w dniu 11 maja 2016 r. przez Konsula RP w Paryżu za pośrednictwem faksu. Organ gminy udostępnił żądane dane. W tym miejscu zauważyć należy, iż w piśmie skierowanym do organów gminy nr SOC-OP.620.9.2015.MR z dnia 3 listopada 2015 r. (pkt 3) wskazano, iż:

„ (...) faks nie jest środkiem komunikacji elektronicznej, zaś pismo przesłane tą drogą nie spełnia wymogu opatrzenia własnoręcznym podpisem. W konsekwencji, przesyłanie danych osobowych w tej formie nie spełnia wymogów ochrony w powyższym zakresie.”

Wskazano ponadto, że w celu zapewnienia bezpieczeństwa przy jednoczesnej szybkości komunikacji, zasadnym jest stosowanie drogi komunikacji elektronicznej (za pośrednictwem platformy ePUAP). W analizowanej sprawie organ zobowiązany był do podjęcia czynności na podstawie art. 64 § 2 k.p.a., czego jednakże nie uczynił.

W sprawie nr OS.5345.1.76.2016 wnioskodawca złożył wniosek o udostępnienie danych w trybie jednostkowym z Rejestru Dowodów Osobistych żądając udostępnienia danych z RDO oraz udostępnienia oryginałów wniosków o wydanie dowodu osobistego. Organ w zakresie udostępnienia danych z RDO prawidłowo udostępnił dane natomiast w zakresie udostępnienia dokumentacji z związanej z dowodami osobistymi poinformował jedynie wnioskodawcę, iż *„należy wystąpić ze stosownym wnioskiem”*. Przedmiotowe pismo nie wskazywało podstawy prawnej wezwania do uzupełnienia braków formalnych oraz nie zawierało pouczenia o pozostawieniu podania bez rozpoznania w przypadku nieuzupełnienia tych braków w terminie 7 dni. Powyższe stanowi naruszenie art. 64 § 2 k.p.a.

W sprawie nr OS.5345.1.53.2016 organ udostępnił dane w odpowiedzi na wniosek podpisany przez kierownika sekretariatu I Wydziału Cywilnego Sądu Rejonowego w Kamiennej

¹⁴ Dz.U. z 2015 r. poz. 1604 z późn. zm.

¹⁵ Dz.U. z 2016 r. poz. 23 z późn. zm.

Górze. Należy wskazać, że § 9 ust. 1 zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 2003 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej¹⁶ enumeratywnie wymienia kompetencje kierownika sekretariatu przysługujące mu z mocy prawa¹⁷. Wśród nich nie znajdują się kompetencje dotyczące możliwości samodzielnego występowania z wnioskiem o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi. W związku z powyższym, organ powinien wezwać wnioskodawcę na podstawie art. 50 k.p.a. do przedstawienia zarządzenia sędziego legitymującego działania pracownika sądu, a w przypadku nieprzedstawienia wymaganego dokumentu odmówić udostępnienia danych z rejestru mieszkańców na podstawie art. 73 ust. 3 u.d.o.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że w 7 sprawach organ udostępniał dane niezgodnie z zakresem żądania wnioskodawcy, tj. w odpowiedziach na wnioski udostępniał informacje, o które strona nie wnioskowała. Zamieszczona poniżej tabela przedstawia sprawy, w których udostępniony zakres danych był niezgodny z żądaniem wnioskodawcy.

Lp.	Nr sprawy	żądane dane	dane udostępnione
1.	OS.5345.1.32.2016	- seria i nr aktualnego DO - wizerunek twarzy	- seria i nr aktualnego DO - wizerunek twarzy - data urodzenia - miejsce urodzenia
2.	OS.5345.1.36.2016	- seria i nr aktualnego DO - wizerunek twarzy - wzór podpisu	- seria i nr aktualnego DO - wizerunek twarzy - wzór podpisu - drugie imię - miejsce urodzenia
3.	OS.5345.1.93.2016	- wizerunek twarzy	- wizerunek twarzy - seria i nr aktualnego DO - data urodzenia - miejsce urodzenia
4.	OS.5345.1.92.2016	- wizerunek twarzy	- wizerunek twarzy - seria i nr aktualnego DO - data urodzenia - miejsce urodzenia
5.	OS.5345.1.91.2016	- wizerunek twarzy	- wizerunek twarzy - seria i nr aktualnego DO - data urodzenia - miejsce urodzenia
6.	OS.5345.1.90.2016	- wizerunek twarzy	- wizerunek twarzy - seria i nr aktualnego DO - imię ojca - imię matki - nazwisko rodowe matki - data urodzenia - miejsce urodzenia

¹⁶ Dz. Urz. MS Nr 5, poz. 22 z późn. zm.

¹⁷ Kierownik sekretariatu jest uprawniony m.in. do sporządzania pism o nadesłanie danych z ksiąg stanu cywilnego, o nadesłanie akt, o wyznaczenie adwokata ustanowionego dla strony, o dostarczenie dokumentów lub przedmiotów przez osoby trzecie oraz o dokonanie ogłoszeń oraz ich podpisywania.

			- datę złożenia wniosku o wydanie DO - oznaczenie organu, który wydał DO
7.	OS.5345.1.94.2016	- wizerunek twarzy	- wizerunek twarzy - seria i nr aktualnego DO - data urodzenia - miejsce urodzenia

Wobec powyższego należy wskazać, iż organ administracji publicznej, zgodnie z art. 72 u.d.o. powinien udzielać odpowiedzi na wniosek o udostępnienie danych w konkretnej sprawie, w zakresie zgodnym z żądaniem podmiotu wnioskującego i tylko w takim zakresie, w jakim wnioskodawca wykaże uprawnienia do ich otrzymania. W sprawach wymienionych w powyższej tabeli naruszony został przytoczony przepis prawa.

Ponadto ustalono, iż w części pism będących odpowiedzią na wnioski o udostępnianie danych i udostępnienie dokumentacji, w nagłówkach błędnie wskazywano oznaczenie aparatu pomocniczego organu gminy, tj. Urzędu Gminy Kamienna Góra, zamiast Wójta Gminy Kamienna Góra.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że wszystkie wnioski nie podlegały opłacie za udostępnienie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi na podstawie art. 73 ust. 1 lub art. 75 ust. 4 u.d.o. Ponadto ustalono, że w aktach spraw przechowywane są pisma organu gminy stanowiące odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych i udostępnienie dokumentacji, co jest zgodne z § 60 ust. 4 instrukcji kancelaryjnej.

Przyczyną ww. nieprawidłowości były odpowiednio nierzetelna analiza treści wniosków oraz nieprzestrzeżenie procedur postępowania przez pracowników prowadzących przedmiotowe sprawy.

[dowód: akta kontroli str.: 69-113]

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz przyjęte w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące udostępniania danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi należało ocenić **negatywnie**.

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz przyjęte w programie kontroli zasady oceniania, realizację przez Wójta Gminy Kamienna Góra zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających z ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych w zakresie wydawania dowodów osobistych oceniono negatywnie.

EWIDENCJA LUDNOŚCI

Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych

Postępowania administracyjne w sprawach meldunkowych prowadzone były przez Panią Ewelinę Kaczmarczyk – inspektora w referacie Organizacyjno-Społecznym.

W trakcie kontroli sprawdzaniu podlegało 22 postępowania administracyjne (numery decyzji): OS.5343.1.2016, OS.5343.2.2016, OS.5343.3.2016, OS.5343.4.2016, OS.5343.6.2016, OS.5343.8.2016, OS.5343.9.2016, OS.5343.10.2016, OS.5343.11.2016, OS.5343.12.2016, OS.5343.13.2016, OS.5343.15.2016, OS.5343.16.2016, OS.5343.20.2016, OS.5343.21.2016,

OS.5343.22.2016, OS.5343.24.2016, OS.5343.25.2016, OS.5343.26.2016, OS.5343.1.2017, OS.5343.2.2017, OS.5343.3.2017.

W wymienionych powyżej sprawach wydano 12 decyzji o wymeldowaniu z miejsca pobytu stałego, gdyż osoby spełniły przesłanki z art. 35 u.e.l., 3 decyzje o odmowie wymeldowania z miejsca pobytu stałego i 7 decyzji o umorzeniu postępowania.

W każdym z opisanych przypadków organ weryfikował wpływające wnioski pod względem formalnym, w szczególności sprawdzał uiszczenie opłaty skarbowej za wydanie decyzji administracyjnej. We wszystkich skontrolowanych sprawach organ prawidłowo ustalił strony postępowania i zawiadomił je o wszczęciu. Na każdym etapie postępowania strony miały zapewniony czynny udział (art. 10 k.p.a.). Postępowania prowadzono zgodnie z żądaniem wnioskodawcy. Prawidłowo stosowano przepisy prawa procesowego, w szczególności art. 50, 54, 67, 68 i 75 k.p.a.

We wszystkich skontrolowanych sprawach w zawiadomieniach o wszczęciu postępowania, w wezwaniach oraz w zawiadomieniach, o których mowa w art. 10 k.p.a. w pieczęci nagłówkowej prawidłowo wskazywano oznaczenie organu (Wójt Gminy Kamienna Góra). Wszystkie zawiadomienia i wezwania były podpisane przez uprawnioną osobę, tj. z upoważnienia Wójta.

Podczas kontroli stwierdzono, że w niektórych decyzjach oraz w zawiadomieniach kierowanych do stron stosowane są skróty nazw ustawy Kodeks postępowania administracyjnego bez wyjaśnienia co one oznaczają. Brak jest także numeru publikatora. Przypomnieć należy, iż zgodnie z zasadą praworządności, o której mowa w art. 6 k.p.a., organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa. Organ administracji podejmując każdą czynność procesową obowiązany jest zbadać jej zgodność z prawem. Strona natomiast powinna zostać pouczona o aktualnych przepisach prawnych dających podstawę do działania organu w konkretnej sprawie. Zatem by realizować ww. zasadę należy podawać pełną nazwę ustawy i aktualny publikator. Organ administracji publicznej obowiązany jest wykazać działanie na podstawie prawa w ciągu całego postępowania, a zatem od momentu jego wszczęcia¹⁸.

Ponadto ustalono, iż w wezwaniach kierowanych do stron na podstawie art. 50 k.p.a. widnieje nieprawidłowe pouczenie. *„Strona, świadek lub biegły, względnie inna osoba wezwana do osobistego stawienia się lub do złożenia zeznań, wydania opinii, okazania przedmiotu oględzin albo udziału w innej czynności urzędowej, może być za nieusprawiedliwione niezastosowanie się do wezwania ukarana grzywną”*. W tym miejscu wyjaśnić należy, iż od czasu nowelizacji art. 88 (kwiecień 1996) polegającej na zmianie wysokości grzywny i pominięciu w treści przepisu słowa: "strona" niedopuszczalne stało się wymierzanie stronom postępowania kary grzywny jako sankcji za nieusprawiedliwione niestawiennictwo. Grzywna może być wymierzana jedynie innym uczestnikom postępowania administracyjnego, a więc świadkom, biegłym, czy osobom uchylającym się od udostępnienia przedmiotu oględzin. W podobnym brzmieniu wypowiedział się NSA w Warszawie stwierdzając, iż *niedopuszczalne jest wymierzanie stronom postępowania kary, o jakiej mowa w przepisie art. 88 § 1 k.p.a. jako sankcji za nieusprawiedliwione niestawiennictwo. Grzywna może być wymierzana jedynie innym uczestnikom postępowania administracyjnego, a więc świadkom, biegłym, czy osobom uchylającym się od udostępnienia przedmiotu oględzin*¹⁹. Zauważyć należy, iż art. 86 k.p.a.

¹⁸ Zob. B. Adamiak, J. Borkowski, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, 2014, str. 52.

¹⁹ Zob. wyrok NSA z dnia 5 kwietnia 2011 r., sygn. akt II OSK 460/10.

dopuszcza możliwość przeprowadzenia dowodu w postaci przesłuchania strony, jednakże wprowadzając w tym zakresie wyjątek. Mianowicie, do przesłuchania stron stosuje się przepisy dotyczące świadków, z wyłączeniem przepisów o środkach przymusu. W związku powyższym, zasadna byłaby zmiana pouczenia zawartego w treści wezwań. Powyższa nieprawidłowość stanowi naruszenie art. 88 k.p.a. a jej przyczyną było nieprzestrzeżenie obowiązujących procedur.

W sprawach, gdzie koniecznym było zapewnienie nieobecnej stronie udziału w prowadzonym postępowaniu, organ prawidłowo, na podstawie art. 34 k.p.a. występował do sądu o ustanowienie kuratora (9 postępowań).

Skontrolowane sprawy zakończone zostały wydaniem decyzji, które zgodnie z art. 107 k.p.a. zawierały: datę wydania, oznaczenie organu i strony, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, pouczenie o przysługujących środkach odwoławczych, podpis oraz pieczęć uprawnionej osoby. Rozstrzygnięcia merytoryczne decyzji były prawidłowe.

Decyzje zostały doręczone stronom, a w aktach znajdują się potwierdzenia skutecznego doręczenia rozstrzygnięć.

W trakcie prowadzonych postępowań administracyjnych podejmowane były właściwe czynności wyjaśniające, mające na celu ustalenie stanu faktycznego. W aktach wszystkich spraw znajdują się dokumenty potwierdzające wniesienie opłaty skarbowej za wydanie decyzji w wysokości 10 zł. Każda sprawa miała prowadzoną metrykę, co jest zgodne z art. 66a k.p.a.

Na marginesie zauważyć należy, iż w kontrolowanych sprawach znajdował się wniosek Burmistrza Lubawki w sprawie udzielenia pomocy prawnej. Podstawę prawną stanowił art. 52 k.p.a. Wnioskodawca poinformował, iż przed tamtejszym organem toczy się postępowanie w sprawie wymeldowania ..... W związku z powyższym prosi o wezwanie i przesłuchanie ww. oraz zobowiązanie do wymeldowania się z miejsca pobytu stałego. Wezwany ..... zgłosił się w dniu 01.03.2016 r. do Urzędu Gminy Kamienna Góra i złożył formularz „zgłoszenie wymeldowania z miejsca pobytu stałego”. Przedmiotowy formularz został przesłany do Urzędu Miasta w Lubawce, a kserokopie pozostawiono w aktach sprawy.

Zgodnie z art. 33 ust. 1 u.e.l. obywatel polski, który opuszcza miejsce pobytu stałego albo opuszcza miejsce pobytu czasowego przed upływem deklarowanego okresu pobytu obowiązany jest wymeldować się. Obywatel polski dokonuje wymeldowania z miejsca pobytu stałego albo z miejsca pobytu czasowego:

- 1) w formie pisemnej na formularzu w organie gminy właściwym dla dotychczasowego miejsca pobytu, przedstawiając do wglądu dowód osobisty lub paszport, albo
- 2) w formie dokumentu elektronicznego na formularzu umożliwiającym wprowadzenie danych do systemu teleinformatycznego organu gminy, o którym mowa w pkt 1, pod warunkiem otrzymania przez osobę urzędowego poświadczenia odbioru. W cyt. przepisie ustawodawca wskazał sposób realizacji obowiązku wymeldowania się oraz wskazał właściwość miejscową organu, przed którym należy dokonać zgłoszenia wymeldowania.

Z powyższego jednoznacznie wynika, iż dla dokonania wymeldowania w drodze czynności materialno-technicznej, należy osobiście stawić się w organie gminy właściwym dla dotychczasowego miejsca pobytu a nie w jakimkolwiek organie gminy. Ponadto obowiązek meldunkowy może nastąpić także za pośrednictwem pełnomocnika, o czym należało stronę poinformować. W związku z powyższym, w opisaney sprawie niezasadnie przyjęto formularz

zgłoszenia wymeldowania z pobytu stałego, gdyż Wójt Gminy Kamienna Góra nie był organem właściwym dla dotychczasowego miejsca pobytu stałego .....

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące prowadzenia przez Wójta Gminy Kamienna Góra postępowań administracyjnych na podstawie art. 35 u.e.l. oceniono **pozytywnie z uchybieniami**.

[dowód: akta kontroli str.: 114 - 173]

Terminowość prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych

Odnosnie terminowości załatwianych spraw w toku kontroli stwierdzono, iż sprawy zostały zrealizowane terminowo. Kontrolowane postępowania wykazały, iż organ prawidłowo stosował art. 36 k.p.a., gdyż w każdym przypadku, gdy było to konieczne przesyłano do stron informację o niezakończonym w terminie i wyznaczano nowy termin jej załatwienia.

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące terminowości prowadzenia przez Wójta Gminy Kamienna Góra postępowań administracyjnych na podstawie art. 35 u.e.l. oceniono **pozytywnie**.

Wykonywanie czynności materialno-technicznych w postaci przyjęcia i zarejestrowania zgłoszeń meldunkowych

Kontroli poddano 30 formularzy meldunkowych przyjętych w kontrolowanym okresie, tj. 15 zgłoszeń pobytu stałego oraz 15 zgłoszeń pobytu czasowego. Stwierdzono, iż wszystkie analizowane zgłoszenia meldunkowe zostały dokonane na właściwych formularzach i zawierały dane przewidziane przepisami prawa. Formularze stosowane przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego zawierały potwierdzenie pobytu w lokalu w formie własnoręcznego podpisu oraz adnotację o tytule prawnym do lokalu.

Podczas kontroli w 8 przypadkach stwierdzono, iż na formularzu zgłoszenia pobytu czasowego w rubryce przeznaczonej na *nazwisko i imię pełnomocnika* oraz w miejscu przeznaczonym na *własnoręczny, czytelny podpis właściciela lokalu lub innego podmiotu dysponującego tytułem prawnym do lokalu* widnieje podpis tej samej osoby. W związku z powyższym, ponieważ z dokumentów nie wynikało, czy zgłoszenie było dokonane przez pełnomocnika, poproszono pracownika o wyjaśnienie powyższej sytuacji. Pani Ewelina Kaczmarczyk - wyjaśniła, iż:

„(...) wskazywane zameldowania rzeczywiście nie były realizowane przez pełnomocnika. Osoby uprawnione do potwierdzenia pobytu osoby zgłaszającej meldunek pod danym adresem bardzo często wpisują błędnie swoje imię i nazwisko w miejscu przeznaczonym dla pełnomocnika”.

Powyższe wyjaśnienia nie zasługują na uwzględnienie. Artykuł 28 u.e.l. wskazuje na sposób realizacji obowiązku meldunkowego przez określenie, na podstawie jakich dokumentów ono następuje. Ponadto ustawodawca upoważnia jednocześnie organ gminy do sprawdzenia danych zawartych w formularzu z treścią okazywanego do wglądu dowodu osobistego lub paszportu. Zatem obowiązkiem pracownika przyjmującego zgłoszenie jest weryfikacja danych

podanych przez osobę zgłaszającą pobyt. Skoro pracownik przeoczył fakt, iż podpis złożyła niewłaściwa osoba, tym samym wniosek został nienależycie zweryfikowany. Powyższe stanowi naruszenie ww. przepisu. Przyczyną nieprawidłowości było nieprzestrzeganie obowiązujących procedur.

Pośród analizowanych spraw stwierdzono jeden przypadek dokonania obowiązku meldunkowego przez pełnomocnika (.....). Natomiast w przypadku osób nieposiadających zdolności do czynności prawnych lub posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych obowiązek meldunkowy wykonywał ich przedstawiciel ustawowy, tj. rodzic (8 formularzy). Ponadto przy zameldowaniu na pobyt czasowy wnioskodawca wskazywał deklarowany okres pobytu w tym miejscu, zgodnie z art. 28 ust. 3 u.e.l.

Przepis art. 32 ust. 1 u.e.l. stanowi, iż osobie dopełniającej obowiązku zameldowania na pobyt stały, organ dokonujący zameldowania wydaje z urzędu zaświadczenie o zameldowaniu na pobyt stały. Natomiast organ dokonujący zameldowania na pobyt czasowy wydaje osobie, na jej wniosek, zaświadczenie o zameldowaniu na pobyt czasowy (ust. 2 ww. przepisu).

W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono, że organ przechowuje zaświadczenia wydawane na wniosek, natomiast nie przechowuje zaświadczeń o potwierdzeniu zameldowania na pobyt stały. Wobec powyższego poproszono pracownika o wyjaśnienia. Pani Ewelina Kaczmarczyk – wyjaśniła, że:

„Osoby dokonujące zameldowania na pobyt stały, w dniu dokonywania czynności otrzymują z urzędu zaświadczenie o dokonaniu zameldowania na pobyt stały, które drukowane jest z rejestru PESEL. Osoby dokonujące zameldowania na pobyt czasowy otrzymują zaświadczenie wyłącznie na swój wniosek. Zaświadczenia o zameldowaniu na p. stały w dniu dokonywania czynności drukowane są z rejestru PESEL, natomiast zaświadczenia o zameldowaniu na p. czasowy przeważnie drukowane są z rejestru mieszkańców, aczkolwiek w dniu dokonywania czynności bywa, że drukowane są z rejestru PESEL-na wniosek osoby dokonującej zameldowania”.

Wobec powyższego poproszono o wydrukowanie przykładowych zaświadczeń. Na tej podstawie stwierdzono, iż wydane zaświadczenia zawierają dane wskazane w art. 32 ust. 3 u.e.l. w związku z § 2 ust. 11 i ust. 12 rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego²⁰. W nagłówkach pism prawidłowo stosowano oznaczenie organu (Wójt Gminy Kamienna Góra). Wszystkie wydane zaświadczenia były podpisane przez upoważnioną osobę.

Podczas kontroli stwierdzono, iż w przypadku wydania zaświadczenia na wniosek w aktach sprawy znajduje się potwierdzenie uiszczenia opłaty skarbowej w wysokości 17 zł. Ponadto stwierdzono, iż do rejestru PESEL prawidłowo wprowadzono dane zawarte w zgłoszeniu pobytu, przewidziane przepisami prawa, zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 5 u.e.l.

[dowód: akta kontroli str.: 174 - 198]

Mając na uwadze przyjęte w programie kontroli zasady oceniania oraz przedstawione powyżej ustalenia, zagadnienie dotyczące wykonywania czynności materialno-technicznych

---

²⁰ Dz.U. z 2015 r. poz. 1852.

w postaci przyjęcia i zarejestrowania zgłoszeń meldunkowych należy ocenić **pozytywnie z uchybieniami**.

Wydawanie przez organ gminy zaświadczeń z rejestru mieszkańców i rejestru zamieszkania cudzoziemców, a także terminowość prowadzenia spraw w tym zakresie.

Kontroli poddano 20 spraw dotyczących wydawania zaświadczeń z rejestru mieszkańców.

Podczas kontroli stwierdzono, że zaświadczenia zostały wydane w odpowiedzi na kompletne wnioski złożone w formie pisemnej, a organ sprawdzał obowiązek uiszczenia opłaty skarbowej, bowiem w sprawach tego wymagających, do wniosków dołączone były potwierdzenia dokonania wpłaty. Ustalono, że na zaświadczeniach zamieszczano adnotację zarówno o uiszczonej opłacie skarbowej, jak również o jej niepodleganiu, co jest zgodne z § 4 ust. 1 pkt 1 oraz pkt 3 lit. a rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 września 2007 r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej²¹. Stwierdzono, iż we wszystkich skontrolowanych sprawach zaświadczenia zostały wydane zgodnie z żądaniem podmiotu wnioskującego i w formie odpowiadającej złożonemu wnioskowi.

Ponadto ustalono, iż na wszystkich skontrolowanych zaświadczeniach w pieczęci nagłówkowej zamiast oznaczenia organu (Wójt Gminy Kamienna Góra), wskazywano oznaczenie aparatu pomocniczego (Urząd Gminy Kamienna Góra). Jednakże wszystkie zaświadczenia były podpisane przez osobę z upoważnienia Wójta. Powyższe stanowi uchybienie formalne i nie wpływa na wydanie oceny z kontrolowanego obszaru. Na marginesie zauważyć należy, iż na wydawanych dokumentach podawana jest niewłaściwa nomenklatura. Zgodnie z art. 45 ust. 2 u.e.l. organ wydaje *zaświadczenia* a nie *poświadczenia*.

Odnosząc się do terminowości wydanych zaświadczeń należy wskazać, że zgodnie z art. 217 § 3 k.p.a. zaświadczenie powinno być wydane bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie siedmiu dni. Na wszystkich skontrolowanych wnioskach brak jest pieczęci wpływu do organu, co narusza § 42 instrukcji kancelaryjnej. Na każdym skontrolowanym zaświadczeniu znajduje się potwierdzenie odbioru przez wnioskodawcę, co jest zgodne z zapisem § 60 ust. 3 ww. rozporządzenia. Mając na uwadze datę znajdującą się na wniosku, datę dokonania opłaty za wydanie zaświadczenia, datę sporządzenia oraz odbioru zaświadczenia stwierdzono, że były one wydawane terminowo.

[dowód: akta kontroli str.: 174 - 198]

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące wydawania zaświadczeń z rejestru mieszkańców i rejestru zamieszkania cudzoziemców oraz terminowość prowadzenia spraw w tym zakresie oceniono **pozytywnie z uchybieniami**.

Udostępnianie danych z rejestru mieszkańców i rejestru zamieszkania cudzoziemców

Kontroli poddano 20 spraw dotyczących udostępniania danych z rejestru mieszkańców oraz rejestru zamieszkania cudzoziemców. W toku czynności kontrolnych ustalono, iż wszystkie wnioski złożone były na właściwych formularzach, określonych na podstawie § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 października 2011 roku

---

²¹ Dz.U. Nr 187, poz. 1330.

w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców, rejestru zamieszkania cudzoziemców i rejestru PESEL oraz trybu uzyskiwania zgody na udostępnienie danych po wykazaniu interesu faktycznego, zwanego dalej r.o.w.w.u.d.²².

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że organ udostępniał dane zgodnie z żądaniem wnioskodawcy oraz w zakresie w jakim wykazał on uprawnienia do uzyskania żądanych danych. W przypadku braków formalnych, podmiot wnioskujący został prawidłowo wezwany do ich uzupełnienia (sprawa nr SO.5345.1.2.65.2016 i nr SO.5345.1.61.2016). Analiza dokumentów wykazała, iż wszystkie pisma stanowiące odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych z rejestrów mieszkańców były podpisane przez uprawnioną osobę. Ustalono, iż podlegające kontroli wnioski nie podlegały opłacie za udostępnienie danych, na podstawie art. 53 pkt 1 u.e.l.

[dowód: akta kontroli str.: 199 - 204]

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące udostępniania danych z rejestru mieszkańców i rejestru zamieszkania cudzoziemców w tym zakresie oceniono **pozytywnie**.

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny, realizację przez Wójta Gminy Kamienna Góra zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających z ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności oceniono pozytywnie z uchybieniami.

REJESTRACJA I KWALIFIKACJA WOJSKOWA

W przedmiotowym zakresie poddano kontroli wszystkie czynności z zakresu rejestracji i kwalifikacji wojskowej przeprowadzone w latach 2016 i 2017. Ustalono, iż w kontrolowanym okresie Wójt Gminy Kamienna Góra nie wydał decyzji administracyjnej na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 3 lub art. 127 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej²³.

Realizacja obowiązków dotyczących rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej oraz założenia ewidencji wojskowej

W wyniku kontroli ustalono, iż zgodnie z art. 31 ust. 2 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej²⁴, Wójt Gminy Kamienna Góra w latach 2016 i 2017 prowadził rejestrację zgodnie z właściwością, tj. sporządzał rejestr na podstawie rejestru mieszkańców, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.

Rejestry sporządzone zostały według wzoru określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 listopada 2009 r. w sprawie rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej oraz założenia ewidencji wojskowej²⁵, zwanego dalej r.r., w formie wydruku na nośniku papierowym, osobno

²² Dz.U. z 2016 r. poz. 836.

²³ Dz.U. z 2015 r. poz. 827 z późn. zm.

²⁴ Rejestrację prowadzi wójt lub burmistrz (prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad trzy miesiące osoby objętej rejestracją w dniu ukończenia przez nią osiemnastu lat życia.

²⁵ Dz.U. z 2015 r. poz. 991.

dla każdego rocznika mężczyzn i każdego rocznika kobiet, zgodnie z § 3 ust. 3 ww. rozporządzenia.

Rejestr mężczyzn i rejestr kobiet urodzonych w 1997 r. zostały sporządzone w dniu 30 grudnia 2015 r., rejestr mężczyzn i rejestr kobiet urodzonych w 1998 r. zostały sporządzone w dniu 3 stycznia 2017 r. Wszystkie rejestry zostały prawidłowo podpisane przez Wójta Gminy Kamienna Góra lub z upoważnienia Wójta. Zgodnie z dyspozycją § 3 ust. 5 r.r. dane osób, które ukończyły lub ukończą do 31 grudnia 18 lat życia, ujmuje się w rejestrze najwcześniej w dniu następującym po dniu, w którym osoba objęta rejestracją ukończyła 18 lat życia, toteż rejestry sporządzone zostały prawidłowo.

W rejestrze mężczyzn urodzonych w 1997 r. ujętych było 55 osób. W rejestrze kobiet urodzonych w 1997 r. ujętych było 45 osób. W rejestrze mężczyzn urodzonych w 1998 r. i w rejestrze kobiet urodzonych w 1998 r. ujętych było odpowiednio 37 i 57 osób.

Zgodnie z wymogiem art. 31 ust. 6 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz § 3 ust. 3 r.r. Wójt Gminy Kamienna Góra po sporządzeniu rejestru przekazywał jego jeden egzemplarz wojskowemu komendantowi uzupełnień (w kwalifikacji prowadzonej w 2016 r. pismem z dnia 31 grudnia 2015 r., w kwalifikacji prowadzonej w 2017 r. pismem nr SO.5570.1.2017 z dnia 3 stycznia 2017 r.).

W rejestrach sporządzonych na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej w latach 2016 i 2017 nie stwierdzono osób zameldowanych na pobyt stały na terenie innej gminy, a na pobyt czasowy na terenie gminy Kamienna Góra, toteż nie było konieczności przekazywania zawiadomień, o których mowa w § 4 ust. 2 r.r.²⁶ Po sporządzeniu rejestru organ kontrolowany przysyłał Wojewodzie Dolnośląskiemu informacje o liczbie mężczyzn i kobiet wpisanych do rejestru, zgodnie z § 5 ust. 1 r.r.²⁷.

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej oraz założenia ewidencji wojskowej oceniono **pozytywnie**.

Terminowość wykonywania obowiązków dotyczących rejestracji

W wyniku kontroli ustalono, że zgodnie z § 3 ust. 1 r.r. Wójt Gminy Kamienna Góra sporządzał rejestr osób objętych rejestracją corocznie, w terminie do dnia 5 stycznia roku następującego po roku, w którym osoby ukończyły 18 lat życia i przekazywał jego jeden egzemplarz wojskowemu komendantowi uzupełnień niezwłocznie po sporządzeniu, zgodnie z § 3 ust. 3 r.r.

Organ gminy przesłał wojewodzie informacje o liczbie mężczyzn i kobiet wpisanych do rejestru w roku 2016 terminowo, tj. do dnia 20 stycznia, zgodnie z przepisem § 5 ust. 1 r.r. – pismo nr OS. 5570.1.2016 z dnia 18 stycznia 2016 r. natomiast w roku 2017 nieterminowo – informację przekazano 30 stycznia 2017 r. pismo nr OS.5570.6.2017. Przyczyną nieprawidłowości było nieprzestrzeganie obowiązujących procedur.

---

²⁶ Wójt lub burmistrz (prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce pobytu czasowego trwającego ponad trzy miesiące zawiadamia niezwłocznie wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce pobytu stałego osoby o jej wpisaniu do rejestru.

²⁷ Wójt lub burmistrz (prezydent miasta), po sporządzeniu rejestru, przysyła wojewodzie informację o liczbie mężczyzn i kobiet wpisanych do rejestru, w terminie do dnia 20 stycznia każdego roku.

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, terminowość wykonywania obowiązków dotyczących rejestracji oceniono **negatywnie**.

Realizacja obowiązków dotyczących kwalifikacji wojskowej

W wyniku kontroli stwierdzono, iż osoby, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1-3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministra Obrony Narodowej z dnia 23 listopada 2009 r. w sprawie kwalifikacji wojskowej²⁸, zwanego dalej r.k.w., zostały wezwane przez Wójta Gminy Kamienna Góra do stawienia się do kwalifikacji wojskowej. W aktach sprawy nie pozostawiono jednak egzemplarzy pism wychodzących. Pracownik urzędu wyjaśnił, że wezwania były sporządzane w jednym egzemplarzu i doręczane adresatom. Powyższe jest niezgodne z § 60 ust. 4 instrukcji kancelaryjnej, który stanowi, że prowadzący sprawę włącza do akt sprawy podpisany egzemplarz pisma wychodzącego przeznaczony do włączenia do akt. Wezwania do stawienia się do kwalifikacji wojskowej należy zatem sporządzać w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i jeden z nich pozostawiać w aktach sprawy, zgodnie z ww. przepisem. Wobec powyższego poproszono pracownika o wydrukowanie przykładowego wezwania. Na tej podstawie stwierdzono, że wezwania sporządzane są wg wzoru określonego w załącznikach do r.k.w.

W toku kontroli ustalono, że Wójt Gminy Kamienna Góra prowadził listy stawiennictwa osób do kwalifikacji wojskowej, uwzględniając dane osobowe tych osób, określone w art. 32 ust. 9 pkt 1 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej. Listy były sporządzone w sposób określony w § 9 ust. 7 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej, według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do ww. rozporządzenia.

W wyniku analizy dokumentów stwierdzono, że Wójt Gminy Kamienna Góra prowadzi wykaz osób o nieuregulowanym stosunku do powszechnego obowiązku obrony, ujmując w nim osoby, które nie dopełniły obowiązku stawienia się do kwalifikacji wojskowej w wyznaczonym terminie i miejscu. Realizuje zatem obowiązek wynikający z § 10 ust. 1 pkt 3 r.k.w.

Wójt Gminy Kamienna Góra przekazywał wojewodzie za pośrednictwem starosty wnioski dotyczące liczby osób podlegających wezwaniu do kwalifikacji wojskowej, o których mowa w § 8 ust. 3 i 4 r.k.w.

Jeden egzemplarz listy stawiennictwa organ kontrolowany przekazywał Powiatowej Komisji Lekarskiej w Kamiennej Górze, w myśl § 9 ust. 5 r.k.w. W aktach brak jednak potwierdzenia realizacji tego obowiązku w 2016 roku, gdyż jak wyjaśnił pracownik urzędu, lista nie została przekazana pismem przewodnim ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru a w dokumentach brak stosownej adnotacji.

Ponadto w trakcie kontroli stwierdzono, że organ gminy nieprawidłowo realizował obowiązek wynikający z § 10 ust. 1 pkt 2 r.k.w.²⁹ Ustalał on bowiem przyczyny niestawienia się osób i miejsce ich pobytu lecz w aktach brak jest potwierdzenia przekazania powyższych informacji powiatowej komisji lekarskiej oraz wojskowemu komendantowi uzupełnień. W powyższej kwestii pracownik urzędu wyjaśnił, iż:

---

²⁸ Dz.U. Nr 202, poz 1566 z późn. zm.

²⁹ § 10 ust. 1 pkt 2 r.k.w. Wójt lub burmistrz (prezydent miasta) ustala przyczyny niestawienia się osób i miejsce ich pobytu, a wyniki ustaleń przekazuje przewodniczącemu powiatowej komisji lekarskiej oraz wojskowemu komendantowi uzupełnień.

„Wójt ustala przyczyny niestawienia się osób wezwanych do kwalifikacji wojskowej i miejsce ich pobytu współpracując przy tym z Komendą Powiatową Policji w Kamiennej Górze oraz sołtysami poszczególnych wsi, z czego odpowiednio sporządzane są notatki. O wyniku ustaleń informuje on przewodniczącego PKL oraz wojskowego komendanta uzupełnień ustnie podczas trwania kwalifikacji wojskowej.”

W tym miejscu zauważyć należy, iż zgodnie z obowiązującą w administracji publicznej zasadą pisemności organy administracji publicznej realizują swoje obowiązki na piśmie, tworząc akta sprawy zawierające dokumentację³⁰. Przedmiotowe informacje należy zatem sporządzać na piśmie i w takiej formie przekazywać adresatom.

W wyniku analizy dokumentów stwierdzono, iż organ kontrolowany realizował obowiązek wynikający z przepisu § 10 ust. 1 pkt 5 lit. a r.k.w., tj. przekazał Wojskowemu Komendantowi Uzupełnień w Kłodzku imienne zestawienie osób, które nie stawily się do kwalifikacji wojskowej do końca roku kalendarzowego, w którym ukończyły 24 lata życia.

W wyniku analizy dokumentów stwierdzono, iż organ kontrolowany nie realizował obowiązków wynikających z przepisów § 11 ust. 1 r.k.w. ponieważ w kontrolowanym okresie nie zaistniały sytuacje, o których mowa w powyższych przepisach.

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące realizacji obowiązków z zakresu kwalifikacji wojskowej oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Terminowość wykonywania obowiązków dotyczących kwalifikacji wojskowej

W wyniku kontroli stwierdzono, że wezwania do kwalifikacji wojskowej były doręczane osobom co najmniej na siedem dni przed wyznaczonym terminem stawienia się do kwalifikacji wojskowej, zgodnie z przepisem § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej.

Listy stawiennictwa do kwalifikacji wojskowej zostały sporządzone zgodnie z terminem przewidzianym w § 9 ust. 5 r.k.w. zdanie pierwsze oraz zostały przekazane powiatowej komisji lekarskiej w terminie zgodnym z § 9 ust. 5 zdanie drugie³¹, rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej.

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, terminowość wykonywania obowiązków dotyczących kwalifikacji wojskowej oceniono **pozytywnie**.

Na marginesie należy zaznaczyć, iż w dokumentacji dotyczącej rejestracji i kwalifikacji wojskowej w miejscach przeznaczonych na pieczęć nagłówkową organu stosowano pieczęć aparatu pomocniczego organu (tj. Urzędu Gminy Kamienna Góra) a nie organu gminy. W toku kontroli stwierdzono ponadto, iż Pani Ewelina Kaczmarczyk, pracująca na stanowisku inspektora w referacie Organizacyjno-Społecznym, podpisywała dokumenty dotyczące rejestracji

---

³⁰ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. Nr 14 poz. 67).

³¹ Jeden egzemplarz listy wójt lub burmistrz (prezydent miasta) przekazuje powiatowej komisji lekarskiej nie później niż na siedem dni przed rozpoczęciem kwalifikacji wojskowej.

i kwalifikacji wojskowej (pisma nr OS.5570.1.2016, OS.5570.6.2017, SO.5570.1.2017, SO.5570.15.2015, OS.5570.11.2016, OS.5570.9.2016) „z up. Wójta”. Ustalono, iż pracownik posiada upoważnienie Wójta Gminy Kamienna Góra wydane na podstawie art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym³² oraz art. 268a k.p.a. do wydawania w imieniu Wójta zaświadczeń i danych wydawanych na podstawie zbiorów meldunkowych oraz wydawanych i unieważnionych dowodów osobistych oraz zaświadczeń wydawanych na podstawie rejestru wyborców. Wobec powyższego należy wyjaśnić, że ww. pisma wydawane w sprawach związanych z prowadzeniem przez Wójta Gminy Kamienna Góra rejestracji i kwalifikacji wojskowej nie są czynnościami związanymi z wydawaniem zaświadczeń i udostępnianiem danych ze zbiorów meldunkowych, wydawanych i unieważnionych dowodów osobistych czy też z rejestru wyborców. Tym samym stwierdzić należy, iż Pani Ewelina Kaczmarczyk nie posiada stosownego upoważnienia do podpisywania ww. dokumentów. Powyższe stanowi naruszenie art. 31 ust. 2 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

[dowód: akta kontroli str.: 205 -237]

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny, realizację przez Wójta Gminy Kamienna Góra zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie rejestracji i kwalifikacji wojskowej oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W związku z powyższym, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości należy:

W ZAKRESIE DOWODÓW OSOBISTYCH

1. Rzetelnie weryfikować kompletność wniosków o wydanie dowodu osobistego.
2. Zaświadczenia o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego przechowywać w kopertach dowodowych.
3. W sytuacji osobistego zgłoszenia uszkodzenia dowodu osobistego (art. 47 ust. 1 u.d.o.) żądać dokonania tej czynności na odpowiednim formularzu oraz dołączenia uszkodzonego dokumentu do tegoż zgłoszenia, następnie unieważnić uszkodzony dowód osobisty oraz wydać zaświadczenie o dokonanym zgłoszeniu.
4. Prawidłowo, zgodnie z art. 50 ust. 3, unieważniać dowody osobiste.
5. Rzetelnie weryfikować kompletność wniosków o udostępnienie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi, a w razie stwierdzenia braków formalnych wzywać do ich uzupełnienia na podstawie art. 64 § 2 k.p.a.
6. Udostępniać dane z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentację związaną z dowodami osobistymi, zgodnie z zakresem żądania wnioskodawcy i w zakresie w jakim wykazał uprawnienia.
7. Dokumenty dotyczące realizacji zadań zleconych wykonywanych na podstawie ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych opatrywać pieczęcią organu gminy.
8. Zwiększyć nadzór nad pracownikami realizującym zadania z kontrolowanego zakresu.

---

³² Dz.U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm. art. 39 ust. 2 Wójt może upoważnić swoich zastępców lub innych pracowników urzędu gminy do wydawania decyzji administracyjnych, o których mowa w ust. 1, w imieniu wójta.

EWIDENCJA LUDNOŚCI

1. W podstawach prawnych decyzji oraz w zawiadomieniach podawać pełną nazwę ustawy wraz z publikatorem.
2. W wezwaniach kierowanych do stron na podstawie art. 50 k.p.a. stosować właściwe pouczenie.
3. Przy dokonywaniu wymeldowania w formie czynności materialno-technicznej prawidłowo stosować art. 33 ust. 2 u.e.l.
4. Rzetelnie weryfikować przyjmowane formularze meldunkowe.
5. W pieczęciach nagłówkowych na wydawanych zaświadczeniach stosować oznaczenie organu gminy.

W ZAKRESIE REJESTRACJI I KWALIFIKACJI WOJSKOWEJ

1. Po sporządzeniu rejestru przysyłać wojewodzie informację o liczbie kobiet i mężczyzn wpisanych do rejestru w terminie do dnia 20 stycznia każdego roku (§ 5 ust. 1 r.r.).
2. Pozostawiać w aktach spraw egzemplarze wezwań osób do stawienia się do kwalifikacji wojskowej, zgodnie z § 60 ust. 4 Instrukcji kancelaryjnej.
3. Przestrzegać zasady pisemności.
4. Dokumenty dotyczące realizacji zadań z zakresu rejestracji i kwalifikacji wojskowej opatrywać pieczęcią organu gminy oraz opatrywać podpisem i pieczęcią wójta gminy lub prawidłowo upoważnionej osoby.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, proszę o przekazanie w terminie **do dnia 7 lipca 2017 r.** informacji o wykonaniu zaleceń i wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

/-/

Paweł Hreniak